

Kontroll med ansatte utenfor fast arbeidssted

Tommy Tranvik, Senter for rettsinformatikk

Prosjektorganisering

- To års prosjekt (oppstart i august 2011)
- Finansiert av LO
- Støttet av EI og IT, Arbeidsmandsforbundet, Fagforbundet og Transportarbeiderforbundet
- Samarbeid mellom Senter for rettsinformatikk (SERI) og FAFO

Personvern i arbeidslivet

- Arbeidstilsynet har relativt liten erfaring med temaet kontroll og overvåking (Arbeidstilsynet)
- Vernet av arbeidstaker kan tidvis fremstå som illusorisk (Datatilsynet)
- Overvåkingen øker i takt med at nye teknologiske systemer og produkter tas i bruk (LO)
- Elektroniske styringsverktøy er nødvendig for å sikre kvalitet på produktet eller tjenesten (NHO)
- Spekter har svært få henvendelser om kontroll og overvåking (Spekter)
- KS kjenner seg ikke igjen i uttalelsen om at nivået og omfanget av kontroll og overvåking i arbeidslivet synes å ha økt (KS)

Formålet med prosjektet

- Øke kunnskapen om personvernutfordringer ved innføring av elektroniske kontrolltiltak i (deler av) arbeidslivet
- Gi sikrere svar på hva som er gjeldende rett på området
- Gi grunnlag for vurdering av regelendring

Mobil kontrollteknologi

- Springsenheter knyttet til gjenstander eller personer
- Kan registrere lokasjon og atferd
- Kan registrere fysiske tilstander (hastighet, akselerasjon, belastninger, osv.)
- Kan sammenstilles med andre typer opplysninger om de ansatte
- Kan brukes til å fatte beslutninger

Eksempler på elektroniske kontrolltiltak

- Mobile kontrollteknologier
  - Flåtestyringsverktøy
  - Elektronisk kjørebok
  - Diagnoseverktøy
  - Cargo-kontroll
  - Firmatelefoner
  - Bensinkort
  - Bompengebrikker
  - PDA
  - Alkolås
- Andre typer elektronisk kontroll:
  - Kameraovervåking
  - Adgangskort
  - Logging av pc-bruk
  - Innsyn i e-post
  - Biometrisk autentisering

Eksempler på formål

- Kontroll med kjøreatferd
- Kontroll med privat bruk av firmabil
- Kontroll med lokasjon og ordretildeling
- Kontroll med varighet på utført oppdrag
- Kontroll med teknisk tilstand
- Kontroll med serviceintervall
- Kontroll med inn- og utpassering (HMS)
- Kontroll med bruk av ressurser
- Kontroll med tjenestekvalitet
- Opplæring
- Tyverisikring

Motsetning?

Styringsretten

- Retten til å
  - lede
  - organisere
  - fordele og
  - kontrollere
- arbeidet

Personvernet

- Personlig integritet
- Retten til privatliv
- Beskyttelse mot overvåkning
- Beskyttelse av informasjon om personlige forhold
- Personopplysninger har god kvalitet

Begrensningene

- Ved innføring – arbeidsmiljøloven kapittel 9
  1. saklig grunn, uforholdsmessig belastning
  2. drøfting, informasjon og evaluering
- Ved bruk – personopplysningsloven med forskrift
  1. krav til behandling av personopplysninger
  2. arbeidsgiver har plikter, arbeidstaker har rettigheter
- Avtaleverket i arbeidslivet (f.eks. HA, Tilleggsavtale IV og V)

Spørsmål

- I hvilken grad (eller på hvilke måter) fører ny elektroniske kontrolltiltak til at styringsretten og personvernet støter mot hverandre?
  - Hva må arbeidstaker finne seg i?
  - Når går arbeidsgiver over streken?
  - Hva betyr kontrolltiltaket for arbeidsgiver og arbeidstaker?
  - Hva sier lovgivningen og aktørene i arbeidslivet?

Databehov 1

- Før kontrolltiltaket tas i bruk:
  - Tekniske løsninger i markedet
  - Bakgrunnen for anskaffelse (leverandører, kunder, myndigheter, osv.)
  - Formålet med anskaffelse og bruk
  - Prosessen ved anskaffelse og innføring (drøftelse, informasjon, motstand, osv.)
  - Holdninger i ledelsen og hos de ansatte

Databehov 2

- Mens kontrolltiltaket er i bruk:
  - Opplysninger som registreres
  - Opplysninger som lagres
  - Tilgangs- og innsynsløsninger
  - Sletting
  - Dataavtaler
  - Formålsutglidning/misbruk

Databehov 3

- Konsekvenser av bruken:
  - Effektivisering/rasjonalisering
  - Kundetilfredshet
  - Regeletterlevelse
  - Arbeidsmiljøeffekter (positive og negative)
  - Individuelle effekter (positive og negative)
  - Ledelsens og de ansattes vurderinger

Fremgangsmåte

- Studier av dagens tekniske løsninger
- Kartlegging av tekniske utviklingstrekk
- Dybdestudier av utvalgte virksomheter som anvender elektronisk kontrollteknologi
- Intervjuer med aktørene på området
- Juridiske analyser